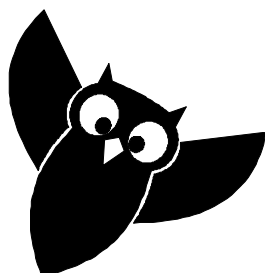


# HUKROT

## SPECIAL

*Ekologické centrum Meluzína RČAČB*

Hlavní 174  
Dalovice 362 63  
tel., fax: 017/32 345 26  
e-mail: szes\_kv@mbox.vol.cz



cena:  
členové EC Meluzína 0,- Kč  
ostatní 5,- Kč

Odpady vznikají téměř při každé lidské činnosti a produkce odpadů je průvodním jevem každé civilizace. Měřítkem vyspělosti civilizace je ale úroveň zneškodňování odpadů. Civilizovaná společnost se snaží vzniku odpadů předcházet, vzniklé odpady využívat a teprve ty nevyužitelné zneškodnit způsobem, který v co možná nejmenší míře zatěžuje životní prostředí.

### ENVIREGION 98

# ČERNÉ SMETÍ

Úvodní slovo V. Zichy ...1    Jak jsem našel „pitnou vodu“ ...1  
Chceme čisté město ...2    Interview...3,4    Člověk se do koše netrefí...4  
Krátce aneb zajímavosti o odpadech ...5    Poděkování...6

# Slovo úvodem

Slovem HUKOT se neoznačuje jen časopis, ale dala by se s tím jednoduše shrnout příprava letošního ENVIREGIONU.

V době, kdy se několik nadšenců rozhodlo, že zkusí opět udělat něco pro naše

okolí, bylo neustále zataženo a přšelo. Zmapovat 160 ha v oblasti Dalovic, sehnat podklady pro výstavu, nafotit několik filmů k dokumentaci černých skládek, sestavit výstavu, dát vědět o kampani "světu", připravit zvláštní vydání HUKOTU a mnoho dalších činností muselo zvládnout několik lidí během několika málo dní. Chtěl bych jim touto cestou poděkovat za to, že obětovali svůj volný čas

a energii pro věc, která, jak věřím, bude mít přínos pro nás všechny.

V době vzniku tohoto příspěvku začalo sněžit. Doufám, že sníh nezakryje výsledky celé práce všech spolutvůrců kampaně.

Organizátorům více klidu, hodně spokojených návštěvníků a lepšího počasí přeje

*Vladimír Zicha*

## Jak jsem potkal „pitnou vodu“

Za krásně deštivého počasí jsem se v doprovodu obou Lucek, mých spolužaček, vydal hledat černé skládky v Dalovicích. Zprvu optimistická nálada a chuť skládky vyhledávat se vytratila hned po prvním nález. Byla to prostě hrůza. Všude ležely pet - lahve, pneumatiky a jiný odpad.

Zkusme se zamyslet, proč se to děje. Proč jsou někteří lidé tak slepí a nebo nečinně přihlíží, jak jim druzí ničí životní prostředí v jejich bezprostřední



blízkosti ? Napadala nás spousta jiných otázek. Vždyť teď jsme zakreslovali do mapy skládky, ale za X let asi budou naše děti kreslit plány domů na skládkách.

Z první skládky jsme nemuseli ujít příliš dlouhou cestu a narazili jsme na další. Zkoumali jsme, jaké poklady obsahuje a našli ty nejnebezpečnější - autobaterie, ředidlo, zbytky barev, eternit .....

A to všechno na místě, kde stojí budka s nápisem Pitná voda. Já bych se té vody nenapil, chci tu ještě nějaký čas pobýt. A co vy ostatní, vy nikdy nemáte žízeň ?

*Tomáš Vichr, student 1. ročníku*

**Nebezpečný odpad** - odpad, který pro své fyzikální, chemické nebo biologické vlastnosti vyžaduje odpovídající zacházení. Ve smyslu zákona č. 238/1991 Sb., o odpadech, se za nebezpečný odpad považuje odpad, který svými vlastnostmi (zejména toxicitou, infekčností, dráždivostí, výbušností, hořlavostí, chemickými vlastnostmi, karcinogenními, teratogenními a mutagenními vlastnostmi) je nebo může být nebezpečný pro zdravý obyvatelstva nebo pro životní prostředí.

**Skládkování je dominantním způsobem zneškodňování odpadu.**

**Podíl zvláštních a nebezpečných odpadů ukládaných na skládky činí asi 56% celkové produkce odpadu.**

# Chceme čisté město

Lidé si dnes na sobě velmi zakládají. V obchodech si můžeme vybrat vše, co potřebujeme, co chceme a na co máme chuť. Všechno je pěkně čistě zabalené, testované a hygienicky kontrolované. To se mi líbí, ale když už mluvíme o tom balení, rád bych se u něj na chvíli zastavil a přemýšlel



V obchodech to určitě znáte. Snad každý výrobek je v reklamním sáčku nebo v obalu. Ten se však po spotřebování výrobku stává problémem. Co sním? Kam s ním?

Líní lidé si s ním většinou poradí velmi snadno - vyhodí jej na ulici nebo na trávník. Někteří mají alespoň snahu papírek vyhodit do popelnice nebo do koše, ale když právě žádný není po ruce, nebo když se do něj netrefí, nechají ho ležet tak, jak dopadl. Snaha byla, ale výsledek zůstal stejný. Vyskytuje se však i hrstka statečných, kteří nosí obal ze žvýkačky v kapse, dokud na cestě nevidí koš, do kterého pak obal vyhodí.

To je sice krásné, ale zatím bohužel převládají osoby líné a lhostejné. Ulice se tím pádem mění ve smetiště, lidé nadávají a bezdomovci si nemají kam lehnout.

Proto dále nedopouštějme, aby se cizinci museli brodit po kolena v odpadcích. My se pak budeme moci chlubit krásným městem a bude nám všem určitě líp.

*Michal Němec*

**Odpad** - věc, které se chce její majitel zbavit, nebo též movitá věc, jejíž zneškodnění je nutné z hlediska péče o zdravé životní podmínky a ochranu životního prostředí

**Celkové množství odpadů se vůči roku 1995 zvýšilo o cca 25%**

**V roce 1995** bylo podle metodiky OECD) vyprodukováno asi 74,1 mil. tun odpadů, v roce 1996 92,6 mil. tun odpadů.

**K 31. 7. 1996** byl ze zákona ukončen provoz nezabezpečených skládek a bude pokračovat jejich postupná rekultivace.

**Protože** jsme vám chtěli podat co nejobjektivnější a nejúplnější informace, zajímali jsme se o několik podstatných záležitostí na úřadě města. Funkci vedoucího odboru životního prostředí tam zastává ing. **Stanislav Průša**.

***Pane Průša, jaké firmy zajišťují v Karlových Varech svoz a likvidaci komunálního odpadu?***

Jsou to dvě firmy - ASP služby a Kattenbeck.

***A třídí tyto firmy odpad?***

Pro město Karlovy Vary ne, ale v jiných oblastech ano. Pro naše město zajišťuje třídění odpadů firma Resur (to jsou takové ty modré, zelené a žluté kontejnery).

***Jakým způsobem se město snaží zabránit vzniku černých skládek?***

Především stabilními stanovišti velkoobjemových kontejnerů. Lidé tedy mají možnost zbavit se odpadu jiným způsobem, než formou černých skládek v lese nebo v rybníce.

***Má městská policie v této oblasti nějaké pravomoci?***

Ano. Městská policie může kontrolovat situaci okolo černých skládek. Kdyby byl někdo přistižen, jak černou skládku zakládá, dostane blokovou pokutu. Pokud by byl tento incident závažnější nebo odmítne-li zaplatit pokutu, předá policie výtečníka úřadu města - odboru životního prostředí.

***Objevily se zde - ve městě skládky nebezpečného odpadu ?***

Autobaterie, ředidla, zářivky - to všechno jsou nebezpečné odpady. Objevují se snad na všech skládkách, i když jednotlivě. Naštěstí jsme ještě nezjistili, že by někdo založil speciální skládku kyselin nebo jedů.

***Mezi nebezpečný odpad patří bezesporu i léky. Mají Karlovy Vary smlouvu s nějakou lékárnou na jejich sběr a likvidaci?***

Ne. Tuto záležitost město neorganizuje. Pokud máte doma staré léky, vraťte je do některé z lékáren. Nebo připadají v úvahu sběrné dvory.

***Co to je?***

Město už podepsalo první ze dvou smluv na jejich otevření. Jeden bude v areálu firmy Resur a druhý ve Dvorech, za čerpací stanicí FASA .

Zde může každá fyzická osoba (ne podnikatel) předat jakýkoliv odpad, o který se postarají speciálně školení pracovníci.

***Jak se tedy může člověk zbavit nebezpečných odpadů dnes?***

Určité možnosti zde sice jsou, ale dokonalé to není. Počítáme s tím, že první sběrný dvůr bude otevřen do konce tohoto roku, v areálu firmy Resur.

***Jak si může občan objednat kontejner ke svému domu?***

Jednou z možností je, že si ho objedná zdarma od úřadu. Tuto alternativu ale úřad poskytuje pouze pro více osob najednou, protože není příliš výhodná. Je tedy lépe objednat si kontejner u firmy.

***Mohl byste nám říci, kolikrát se odpadkové koše a kontejnery vyváží?***

V Karlových Varech je 22 velkoobjemových kontejnerů, které byly vyvezeny celkem 2193 krát. Odpadkový koš je vyvezen průměrně 11 krát za měsíc, v lázeňských zónách se vyvážejí každý den.

***Bydlí zde i lidé, kteří svůj odpad třídí. Na co by si měli tito lidé dávat pozor, aby pomohli svým jednáním k recyklaci těchto surovin?***

Hlavně na to, aby třídili dobře. Například do kontejnerů na plasty nedávat špinavé kanystry od benzínu, nebo obaly Tetra Pak (např. trvanlivé mléko, džusy, ...). Ty se totiž skládají z několika vrstev, které nejsou recyklovatelné a těžko se oddělují. Dále v kontejneru na sklo by se neměly objevit kovové zátky a podobně.

*Děkujeme za rozhovor  
Radek Bartůněk a Michal Němec*

**Jelikož** se hlavní část letošní kampaně věnuje Dalovicím a problémům s odpady v obci, nemohli jsme se nezastavit na zdejším obecním úřadě. Pan **M. Holý**, zdejší starosta, odpovídal takto:

***Jaké firmy zajišťují v Dalovicích svoz a likvidaci komunálního odpadu?***

Z 10 - 20-ti % firma Tima Ostrov, zbytek ASP služby. Firma ASP se zároveň stará i o likvidaci nebezpečného odpadu.

***Jakým způsobem se naše obec snaží zabránit vzniku černých skládek?***

Obec vlastní čtyři velkoobjemové kontejnery, z nichž dva nemají víko. Po zkušenostech, které máme, je nemůžeme používat v zimě, protože v nich zamrzá voda a stávají se příliš těžkými, takže je nemůžeme odvézt.

***Jak mají postupovat občané, kteří se chtějí zbavit konkrétního odpadu - objemného nebo například stavební suť?***

Každá fyzická osoba s trvalým bydlištěm v Dalovicích může zavolat k nám, na obecní úřad, a po dohodě si objednat zdarma kontejner. Podmínkou je, že za kontejner přebírá odpovědnost a že ohlídá, aby se do něj nedostaly nepatřičné předměty.

Do kontejneru by nemělo přijít nic nebezpečného. Nesmí tam být vyhazovány například staré pneumatiky (za jejich likvidaci se platí zvlášť) a také stavební suť. Pokud jde o stavební suť, je možno ji odevzdávat stavebním firmám, které ji opět zužitkují. Tyto firmy zprostředkují i odvoz tohoto materiálu vlastními kontejnery.

***Existuje nějaký program na odstranění černých skládek?***

Ano, ale nemůžeme se starat o všechno.

Pokud má někdo nepořádek před vlastním domem - neposekanou trávu nebo autobaterii - je to jeho problém do kterého my nemůžeme zasahovat. Obecní úřad také vyvíjí určitou aktivitu. Za krátké období jsme se dokázali zbavit dvou poměrně velkých skládek a snažíme se, v rámci našich možností zabezpečit, aby další nevznikaly.

***Máte nějaké plány s hotelem "Ohře" a s jeho okolím?***

Hotel Ohře je prodaný, tudíž není majetkem obce. Majitel už několikrát slíbil, že se postará, aby se situace zlepšila, ale zatím své sliby nedodržel. Máme však přece jen naději, neboť asi za čtrnáct dní s ním mám další schůzku. Hotel Ohře je tedy stále předmětem jednání.

***Kdyby byl někdo přistižen, jak zakládá černou skládku, jak by byl postižen?***

Sankce je až poslední řešení, hlavně se snažíme, aby naše činnost měla účinek.

***Hodláte nějakým způsobem využít výsledků mapování černých skládek, které provedli studenti SZeŠ Dalovice?***

Ano, chceme materiály od vás využít. Jsme velmi rádi, že se o tyto problémy zajímáte. Dokumentace je vždy první krok, který jste učinili vy. Usnadnili jste nám práci.

*Děkujeme za rozhovor*

*Radek Bartůněk a Michal Němec*

---

## **Člověk se do koše netrefí**

Lidé by se měli zamyslet nad tím, v jakém prostředí žijí a vyrůstají jejich děti. Postupem času je prostředí čím dál více znečištěné. Člověk je jediný živočišný druh, který vědomě znečišťuje prostředí. Dělá proti tomu něco? Ne. Dále vyhazuje odpadky všude možně, ale do koše se stále netrefí. Nejhorší je, když se lidé zbavují odpadu tak, že ho pohodí v lese, u silnice nebo u rybníka.

Co mají dělat zvířata, když se v jejich krásném lesíku jednoho dne objeví velká skládka? Nemohou dělat nic. Jsou bezmocná. Les se mění k nepoznání. A oni? Kam mají šlápnout? Kde budou žít? Jsou dvě možnosti. Buď si najdou nový domov (kde je za chvíli postihne to samé), nebo se lidé zamyslí a začnou si uvědomovat, že odpad nepatří do lesa.

Naše škola se rozhodla proti tomuto znečišťování zakročit. Cílem je upozornit lidi na to, že existují kontejnery, kam mohou odpad házet. Věřím tomu, že nás vezmou za slovo.

*Karolína Štěchová, studentka 1. ročníku*

**Nově přijaté právní předpisy pro nakládání s odpady povedou v období po roce 1997 především k postupnému snížení celkového množství odpadů a ke zvýšení podílu odpadů využívaných jako druhotné suroviny.**

**Koncem 80. let vznikalo v ČSFR ročně téměř 700 mil. tun odpadu. Zpráva statistického úřadu uvádí, že ze 157 mil. tun odpadu vzniklých v národním hospodářství se přibližně 38% vrátilo zpět do výroby nebo bylo jinak využito, 9,2% se vypustilo do vodních toků, 1,8% do ovzduší, a 0,5% se spálilo. Ale nejvíce odpadu - více jak 50% bylo uloženo na skládky.**

Igor Laskovič, Príevdza



**Celkový počet provozovaných skládek odpadů se ve srovnání s rokem 1995 snížil o 70,4% (ve srovnání s rokem 1992 o 83%). K 31. 7. 1996 byl provoz nezabezpečených skládek ze zákona ukončen.**

### Názory a postoje veřejnosti

Jak naléhavé je řešení problémů v oblasti životního prostředí?

velmi naléhavé 50 %, dost naléhavé 38 %, málo naléhavé 9 %, není naléhavé 1 %, neví 2 %.

V roce 1992 bylo v ČR provozováno 1278 skládek, v roce 1995 1278 skládek, v roce 1996 380 skládek.

**Živá příroda dosud nestačila ve větším rozsahu pozitivně reagovat na zlepšení stavu životního prostředí.**



**Zajímavosti o odpadech čerpány z: Statistická ročenka životního prostředí ČR 1996, 1997, Zpráva o životním prostředí ČR 1996.**

SZeŠ Dalovice & EC Meluzína  
uspořádaly informační kampaň  
ENVIREGION 98

„Černé smetí“ díky

- finanční pomoci ÚM Karlovy Vary a OÚ Dalovice
- firmám ASP služby spol s r.o., Resur , Kattenbeck spol. s r.o., které zapůjčily exponáty doprovodného programu a ČEZu a.s., který věnoval výukové programy
- obětavé práci studentů a učitelů SZeŠ
- ZUŠ Rybáře, která vyrobila a zapůjčila výtvarné materiály

*Lucka Červená                      Dušan Diviš                      Zdenka Hanáková*  
*Jakub Hejtík                      Michal Němec                      Štěpánka Peroutková*  
*Antonín Pilař                      Veronika Sýsová                      Miluška*  
**Šírová                      Karolína Štěchová                      Tomáš Vichr**  
*Jan Jůzl*  
*Vladimír Zicha                      Martin Lípa                      Radek Bartůněk*  
*Dana Svobodová                      Jindra Košner                      Jaromíra Vavřínová*  
*Eduard Horčička                      Martina Pertlová                      Eva Šindelářová*  
*Lucka Šímanová*

**Do průvodcovské činnosti se dále zapojili:**

*Jaromír Dadač, Lída Marcinová, Lucka Drbalová, Zuzka Čechová, Lenka Pletichová,*  
*Martina Žembová, Iveta Krejzová*

**ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ**

***Všechny odpady, které vznikly při přípravě kampaně, byly řádně zlikvidovány - nová černá skládka nevznikla.***

